1 pohybová rovnice diskretizované soustavy

"Zapište pohybovou rovnici diskretizované soustavy (analogicky rovnici rovnováhy ze statiky ve tvaru KU = F. Vysvětlete význam jednotlivých členů."

$$M\ddot{\delta} + C\dot{\delta} + K\delta - F = 0 \tag{1}$$

 δ - vektor uzlových posuvů

 $oldsymbol{M}$ - matice hmotnosti

 $oldsymbol{C}$ - matice tlumení

 $oldsymbol{K}$ - matice tuhosti

 ${m F}$ - vektor vnějších sil

2 diferenční operátor

"Vysvětlete pojem **diferenční operátor** (diferenční schéma). Jako příklad navrhněte diferenční schéma pro diferenciální operátory $\frac{d\mathbf{U}}{dt}$, $\frac{d^2\mathbf{U}}{dt^2}$."

Diferenční operátor je takový operátor, kterým dokážeme aproximovat derivaci funkce v daném bodě pomocí hodnot funkce v jeho okolí (moje definice).

Vychází z taylorova rozvoje

$$U(t_0 + \Delta t) \approx U(t_0) + \frac{dU(t_0)}{dt} \Delta t + \frac{d^2 U(t_0)}{2 dt^2} \Delta t^2 + \dots$$
 (2)

Dopředná diference prvního řádu

První derivaci lze aproximovat jako

$$\frac{d\mathbf{U}(t_0)}{dt} \approx \frac{\mathbf{U}(t_0 + \Delta t) - \mathbf{U}(t_0)}{\Delta t} \tag{3}$$

s výslednou diferencí

$$\frac{dU_{t_0}}{dt} = \frac{U_{t_0 + \Delta t} - U_{t_0}}{\Delta t} \tag{4}$$

2.1 Centrální diference druhého řádu

Centrální diferenci druhého řádu získáme dosazením centrální diference prvního řádu

$$\frac{d\boldsymbol{U}(t_0)}{dt} \approx \frac{\boldsymbol{U}(t_0 + \Delta t) - \boldsymbol{U}(t_0 - \Delta t)}{2\Delta t} \tag{5}$$

za první derivaci. Úpravou získáme approximaci druhé derivace

$$\frac{d^2 U(t_0)}{dt^2} \approx \frac{U(t_0 + \Delta t) - 2U(t_0) + U(t_0 - \Delta t)}{\Delta t^2}$$
(6)

ze které plyne diferenční schéma

$$\frac{d^2 U_{t_0}}{dt^2} = \frac{U_{t_0 + \Delta t} - 2U_{t_0} + U_{t_0 - \Delta t}}{\Delta t^2}$$
 (7)

2.2 Konzistence matice hmotnosti

"Vysvětlete pojmy konzistentní a nekonzistentní matice hmotnosti a vztah k explicitnímu integračnímu schématu. Jakou výhodu přináší užití nekonzistentní matice a za jakou cenu?"

Konzistentní matice hmotnosti vzniká sestavením z matic hmotnosti elementů ve tvaru $M^e = \int_{(V_e)} N^T \rho \, dV$ (konzistentním s energetickým přístupem), které obsahují i mimo diagonální prvky. Pak se rovnice netlumeného systému řeší rozkladem matice M do diagonálního tvaru.

Existuje přístup ke konstrukci matice hmotnosti, který rozdělí hmotu elementu do uzlů (aproximace). Pak má matice hmotnosti systému (stejně jako jednotlivé matice elementů) pouze diagonální členy a názýváme ji nekonzistentní.

3 Modální transformace

"Definujte operátor (matici) modální transformace Φ , popište jeho vlastnosti a naznačte transformaci rovnice (*) do modálních souřadnic."

Je-li matice Φ řešením problému vlastních čísel

$$K\Phi = \Omega^2 M\Phi \tag{8}$$

kde ϕ_i jsou vlastní vektory a ω_i vlastní frekvence tvořící matice Φ a Ω

$$\mathbf{\Phi} = \begin{bmatrix} \phi_i & \dots & \phi_N \end{bmatrix}, \ \mathbf{\Omega}^2 = \operatorname{diag}(\omega_i^2), \quad i \in \langle 1, N \rangle$$
 (9)

platí

$$\mathbf{\Phi}^T \mathbf{M} \mathbf{\Phi} = \mathbf{1} , \quad \mathbf{\Phi}^T \mathbf{K} \mathbf{\Phi} = \mathbf{\Omega}^2$$
 (10)

Soustavu pohybovných rovnic systému s proporčním tlumením

$$M\ddot{\delta} + C\dot{\delta} + K\delta = F \tag{11}$$

lze zavedením modální souřadnice $q=\Phi\delta$ a vynásobením transponovanou maticí modální transformace Φ^T zleva, převést do tvaru

$$\ddot{\mathbf{q}} + \Gamma \dot{\mathbf{q}} + \Omega^2 \mathbf{q} = \mathbf{\Phi}^T \mathbf{F} , \quad \Gamma = \operatorname{diag}(2 \,\omega_i \xi_i) , \quad i \in \langle 1, N \rangle$$
(12)

kde ξ_i jsou poměrné útlumy.

Soustava se pak rozpadá na rovnice ve tvaru

$$\ddot{q}_i + 2\omega_i \xi_i \dot{q} + \omega_i^2 q = f_i , \quad f_i = \phi_i \cdot \mathbf{F} , \quad i \in \langle 1, N \rangle$$
 (13)

4 Deformační gradient

$$d\mathbf{x} = \mathbf{F} \, d\mathbf{X} \tag{14}$$

přičemž F je regulární tzn. det(F) > 0 a dále platí

$$F = 1 + Z$$
, $Z = \frac{\partial u}{\partial X}$ (15)

také lze rozložit jako

$$\mathbf{F} = \mathbf{R}(\mathbf{X}, t) \, \mathbf{U}(\mathbf{X}, t) \tag{16}$$

kde R je tenzor rotace (ortonormální) a U tenzor ryzí deformace (symetrický).

4.1 Greenův-Langrangeův tenzor deformace

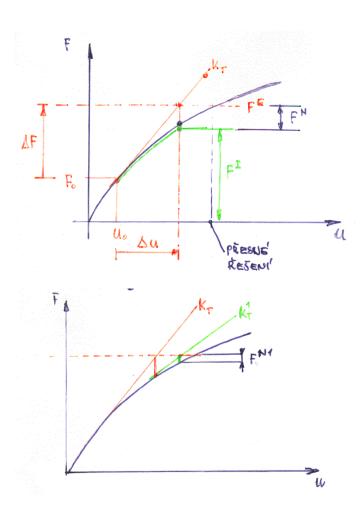
Pomocí deformačního gradientu lze definovat Greenův-Langrangeův tenzor deformace

$$e = \frac{1}{2}(\mathbf{F}^T \mathbf{F} - \mathbf{1}) = \frac{1}{2}(\mathbf{U}^T \mathbf{U} - \mathbf{1})$$
 (17)

5 Newton-Raphsonovo schéma

"Popište princip Newton-Raphsonova iteračního schématu v přírůstkové metodě. Využijte grafické znázornění pro jeden stupeň volnosti a pro soustavu s mnoha stupni volnosti naznačte vývojový diagram."

- 1. $u = u_0$
- 2. $F^I = K_T(u) u$
- 3. $\mathbf{F}^N = \mathbf{F}^E \mathbf{F}^I$
- 4. $\|\mathbf{F}^N\| < \varepsilon$? return : nothing
- 5. $\Delta \boldsymbol{u} = \boldsymbol{K}_T(\boldsymbol{u})^{-1} \boldsymbol{F}^N$
- 6. $\boldsymbol{u} = \boldsymbol{u} + \Delta \boldsymbol{u}$
- 7. zpět na 2.

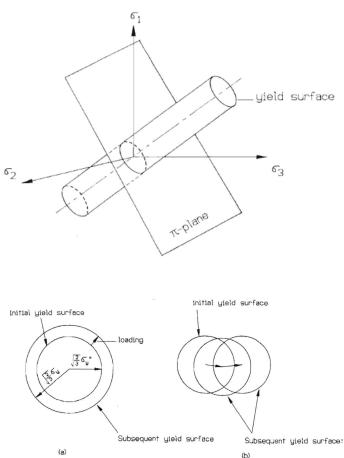
Nelineární model 6

Zpevňování 7

Trojosá napjatost je obecně popsána bodem v 6D hyper-prostoru. Vzhledem k symetrii tenzoru napětí lze množinu všech možných stavů napětí zakreslit jako oblast v prostoru hlavních napětí.

Průmět oblasti do deviatorické roviny budeme nazývat plochou plasticity, přičemž na její hranici se budou nacházet průměty napětí elasto-plastické deformace, zatímco uvnitř stavy elastické deformace.

Při zpevňování bude docházet k plastickému tečení, v jehož průběhu se mění plocha plasticity. Pro ideální plastický materiál se tvar plochy nemění (nejsem si jistý), pouze se zvětšuje (isotropní zpevňování) nebo posouvá (kinematické zpevňování).

Isotropní zpevňování

kinematické zpevňování